

Pihtipudas

Palvelukulttuuri kunniaan
Matkailukarttoitus

Sisältö

- ▶ Matkailun tuotekartoituksen tavoitteet ja toteutus
- ▶ Määrälliset tavoitteet: Yritykset, mökit ja vapaa-ajan asunnot, kylät/kyläyhteisöt
- ▶ Matkailun kehitysnäkymät
- ▶ Kestävä matkailu
- ▶ Onnistumiset ja haasteet
- ▶ Loppuyhteenveto

Matkailun tuotekartoituksen tavoitteet ja toteutus

- ▶ Palvelukulttuuri kunniaan –hankkeen yhtenä osiona on matkailukartoituksen toteuttaminen Witas-alueella
- ▶ Tavoitteena on saada kartoitettua millaisia tuotteita ja palveluita alueella jo tarjotaan, miten ne ovat jakautuneet alueellisesti sekä miten eri palveluita voitaisiin paketoida kokonaisuuksiksi
- ▶ Kartoituksen perusteella tulisi jatkossa pystyä kehittämään alueen palvelutarjontaa ja tehostamaan alueen yritysten toimintaa
- ▶ Kartoitus toteutettiin keräämällä tietoja jo olemassa olevista rekistereistä ja julkisista lähteistä sekä kontaktoimalla henkilökohtaisesti eri kohderyhmien edustajia

Määrälliset tavoitteet ja tulokset

- ▶ Matkailukartoituksen tavoitteena on kartoittaa mahdollisimman laajasti alueen matkailualan yritykset, palvelun tuottajat sekä mökkien ja vapaa-ajan asuntojen omistajat
 - Kokonaisuutena tavoitteena on perehtyä 20 – 40 yritykseen ja niiden palvelutarjontaan
 - Nykyisten palveluiden lisäksi tavoitteena on tunnistaa myös potentiaalisia tulevaisuuden palveluntarjoajia

Määrälliset tavoitteet ja tulokset

- ▶ Yrityksiä kartoitettiin yhteensä 29 koko alueella
 - Viitasaarelta kartoituksessa on mukana 9 yritystä
 - Pihtiputaalta 10 yritystä
 - Kinnulasta 6 yritystä (yhden yrityksen omistajat asuvat Yli-lestillä, mutta toimintaa Kinnulassa)
 - Kivijärveltä 3 yritystä
- ▶ Lisäksi Lomaseudun markkinointi toimii koko alueella
- ▶ Mökkejä ja vapaa-ajan asuntoja kertyi kartoituksessa yhteensä 70
 - Viitasaarelta kartoitettiin 12 mökkiä / vapaa-ajan asuntoa
 - Pihtiputaalta 57
 - Pihtiputaan osalta 370 mökinomistajalle lähetettiin kartoituksesta kirje, johon saatiin 67 vastausta
- ▶ Kartoitetuista yrityksistä 90 %:ssa on vierailtu paikan päällä ja mökeistä 10 %:ssa

Määrälliset tavoitteet ja tulokset

- ▶ Pääosa kartoitetuista yrityksistä tarjoaa majoitus- ja / tai ravintolapalveluita
 - Mukana on sekä hotelli- että mökkimajoitusta tarjoavia yrityksiä
 - Lisäksi kartoitetut yritykset tarjoavat mm. aktiviteetti- ja kuljetuspalveluita
- ▶ Kartoituksen loppuvaiheessa saatiin viimein käyttöön myös seudun vapaa-ajan asuntojen omistajien yhteystietoja kaikkiaan runsaan 4000 kiinteistön osalta
 - Tämä joukko tullaan vielä kontaktoimaan jatkossa erikseen

Määrälliset tavoitteet ja tulokset

- ▶ Kylätaloja ja kyläyhdistyksiä kartoituksessa on mukana 3
 - ▶ Pihtiputaalta 2 yhdistystä
 - ▶ Viitasaareltä 1 yhdistys
- ▶ Kyläseuroilla on toimintaa ja erilaisia palveluita, mutta käyttöaste on hyvin pientä
 - ▶ Toiminnan pienimuotoisuus johtuu yleensä siitä, että kaikki tehdään talkootyöllä
 - ▶ Palvelut tulisi tuotteistaa paremmin sekä kehittää yhteistyötä paikallisten yrittäjien kanssa
 - ▶ Kartoituksen aikana kyläseurojen kanssa keskusteltiin tuotteistamisesta ja yhdistykset aikoivatkin jatkossa suunnitella palveluiden tuotteistamista

Matkailun kehitysnäkymät

- ▶ Seudun matkailuyritykset ovat vielä pääosin hyvin pieniä, minkä vuoksi niiden toiminta on monelta osin kirkastamatta
 - Osa yrityksistä toimii sivuelinkeinona muulle ammatinharjoittamiselle
 - Vakiintuneillakin yrityksillä on usein haasteita toiminnan systematisoinnissa ja erityisesti myynnin kehittämisessä
 - Lisäksi yritysten välinen yhteistyö on edelleen pienimuotoista
- ▶ Usealla yrityksellä on kuitenkin tahto kehittää ja kasvattaa toimintaansa

Matkailun kehitysnäkymät

- ▶ Tällä hetkellä suurin tarve seudun matkailuyrityksillä on käytännön myynnin kehittämisen lisäksi palveluiden tuotteistamisesta ja uusien yhteisten palvelupakettien rakentamisesta
 - Liikevaihdon kasvun myötä yhä useampi alueen yritys voisi keskittyä paremmin palveluidensa kehittämiseen
 - Samalla monesta sivutoimisesta matkailuyrittäjästä voitaisiin saada alueelle kokopäiväisiä toimijoita
 - Palveluiden kehittämiseen tarvitaan kuitenkin yritysten ulkopuolista osaamista
- ▶ Alueelle tarvitaan lisäksi uusia aktiviteettipalveluiden tuottajia, joiden avulla matkailijoiden viipymää voidaan pidentää
- ▶ Toisaalta myös kansainvälisten matkailijoiden tavoittaminen edellyttää laajempaa yhteistyötä eri yritysten kesken

Matkailun kehitysnäkymät

- ▶ Kartoituksen aikana tunnistettiin useita koulutustarpeita alueen yrittäjiltä
 - Tarpeet liittyivät mm. toimialan käytännön liiketoimintaosaamiseen, kuten esim. vuosisuunnitelmien tekeminen (vuosikello) ja käyttöasteseurannan kehittäminen
 - Näitä tarpeita on otettu huomioon tulevassa matkailustrategian sparrauspäivässä yrittäjille
 - Toisaalta kielitaidon kehittämiseksi on yrittäjien keskuudessa laajalti tarvetta ja tähän tarpeeseen ”ensiapuna” onkin Palvelukulttuuri kunniaan –hankkeen aloitteesta järjestetty erityisesti matkailuun keskittyvä käytännön englannin kurssi

Matkailun kehitysnäkymät

- ▶ Seudulla on runsaasti tapahtumia, joista pääosa sijoittuu luonnollisesti kesäaikaan
 - Monet tapahtumista on suunnattu lähinnä paikalliselle väestölle, mutta viime vuosina on syntynyt myös uusia laajempaa yleisöä tavoittelevia tapahtumia
 - Toki myös perinteiset tapahtumat (esim. Keihäskarnevaalit ja Musiikin aika) jatkavat edelleen
 - Tapahtumien välille on lisäksi alettu rakentaa enemmän yhteistyötä (mm. Pihtiputaan Kärkitapahtumat ja Viitasaari Festivals)
- ▶ Suurin osa tapahtumista järjestetään kuitenkin edelleen talkoovoimin, mikä vaikeuttaa niiden pitkäjänteistä kehittämistä
 - Tapahtumajärjestämisen ammattimaistumisen kautta niitä pystyttäisiin hyödyntämään laajemmin myös matkailun tukena
 - Kaikkia tapahtumia ei kuitenkaan kannatakaan ajatella liiketoiminnallisista lähtökohdista, jotta ne pystyvät säilyttämään oman tunnelmansa

Kestävä matkailu

- ▶ Visit Finlandin määritelmän mukaan vastuullinen matkailun yritystoiminta on kestävää ja kannattavaa liiketoimintaa, jossa huomioidaan yrityksen suorat ja epäsuorat vaikutukset ympäröivään yhteiskuntaan
- ▶ Keski-Suomen alue on mukana Visit Finlandin kestävä matkailun pilottiohjelmassa
- ▶ Samaan aikaan alueen yrityksiä sitoutetaan laatu- ja ympäristösertifikaattien hankkimiseen (Witas)

Kestävä matkailu

- ▶ Seudun yritysten tavoitteena on ylläpitää vastuullista matkailua
 - Haluavat huolehtia entistä tehokkaammin siitä, että myös tulevat sukupolvet voivat nauttia maailman monimuotoisuudesta, matkustaa ja saada rikastuttavia kohtaamisia
 - Vastuullisen matkailun edistämiseksi on seudulla hyvät lähtökohdat ja alueen yritykset ovat kiinnostuneet aiheesta
- ▶ Käytännön tasolla alueen yritykset ovat jo monilta osin sisäistäneet kestävän matkailun periaatteita:
 - Monet yritykset hyödyntävät paikallisia palveluita ja tuotteita sekä tarjoavat lähiruokaa
 - Myös jätehuolto- ja kierrätysasiat ovat useimmilla jo valmiiksi kunnossa

Onnistumiset ja haasteet

ONNISTUMISET

- ▶ Kontaktointi ja tapaamisten sopiminen yrityksiä kanssa oli helppoa ja mutkatonta
- ▶ Yrityksillä on laajalti halukkuutta kehittää yhteistyötä
- ▶ Myös aktiviteettien tarjoajat ovat kiinnostuneet alueen matkailun aktiivisemmasta kehittämisestä

HAASTEET

- ▶ Yhteystietojen saaminen mökkien ja vapaa-ajan asuntojen omistajista oli vaikeaa (tarvittavat tiedot ovat kunnissa olemassa, mutta niitä ei tietosuojan vuoksi voida hyödyntää)
- ▶ Aikataululliset haasteet (yrityskontaktien aloittaminen venyi)
- ▶ Kaikki toimijat eivät edelleenkään tunnista matkailua kasvavana toimialana alueella

Loppuyhteenvedo

- ▶ Alueella on keskitetty yhteismarkkinointi ja paljon hyviä toimivia yrityksiä
 - Kärkiyrityksillä on olemassa verkosto, mutta silti useat toimivat yksin
 - Tarvitaan lisää yhteistyötä yrittäjien kesken
- ▶ Seudun luonto on todellinen voimavara
 - Alueella on upeat kehittymisen ja kasvun mahdollisuudet matkailullisesti
 - Luonnonläheiset matkailukohteet ovat tällä hetkellä myös nopeasti kasvava kansainvälinen trendi

Loppuyhteenvedo

- ▶ Kartoituksen tuloksena vahvistui entisestään käsitys siitä, että alueen matkailun kehittäminen tarvitsee myyntitoiminnan selkeää vahvistamista
 - Alueen yrityksillä ei yksin ole riittäviä resursseja panostaa myyntiin
 - Toisaalta yhteisten palvelupakettien rakentaminen edellyttää matkanjärjestäjäoikeuksia, jotka ovat käytännössä pienten yritysten tavoittamattomissa
 - Alueella ei myöskään ole tällä hetkellä yrityksiä, joilla olisi yksin riittävästi resursseja laajempaan kansainvälisten markkinoiden tavoitteluun
- ▶ Alueellisen keskusvaraamotoiminnan tarve on alun perin noussut yrityskentästä ja siksi tuleva toimija onkin saanut kannustusta yrityksiltä laajasti
 - Keskitetty myyntiorganisaatio mahdollistaa palvelujen paketoinnin ja siten lisää yhteistyötä alueen yrittäjien välillä
 - Lisäksi se nostaa palveluiden saatavuuden uudelle tasolle, koska matkailija voi hankkia koko palvelupaketin yhdestä osoitteesta

Loppuyhteenvedo

- ▶ Sydänsuomen Keskusvaraamo aloittaa toimintansa tammikuun 2020 lopulla
 - Hankkeessa mukana olevista yrityksistä 85 % on ilmoittanut kiinnostuksensa mahdollisesta yhteistyöstä
 - Keskusvaraamo tulee helpottamaan palveluiden myynnin ja paketoinnin ongelmia, mutta yritysten itsensä vastuulle jää huolehtia palvelunsa laadusta
- ▶ Tapahtumien hyödyntäminen osana alueen matkailua tarvitsee myös lisää panostusta
 - Tapahtumajärjestäjien välinen yhteistyö ehdoton edellytys toiminnan kehittymiselle (esim. päällekkäisyyksien välttäminen)
 - Matkailijoita tavoittelevien tapahtumien toiminnan ja markkinoinnin tulee lisäksi olla suunnitelmallista
 - Tapahtumia tulisikin kehittää pitkäjänteisesti usean vuoden perspektiivillä

Matkailukartoitus

